

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Назва дисципліни	Біобібліографічні дослідження в системі культурної спадщини та інформаційно-комунікаційних системах
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Кількість ЄКТС кредитів	3 кредити
Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 24 год. Модульний контроль – 6 год. Самостійна робота – 60 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Графік (терміни) вивчення дисципліни	3 курс, 5 семестр
Програмні компетентності	Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню Загальних компетентностей (ЗК): ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в інформаційній, бібліотечній та архівній справі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Критично сприймати та аналізувати думки та ідеї інших дослідників, шукати власні шляхи розв'язання проблеми, рецензувати наукові публікації та автореферати, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.

ЗК9. Вміння генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність), співвідносити їх із практикою та реальними механізмами впровадження.

ЗК11. Всебічна комплексність у розробці і реалізації наукових проектів та програм: здатність розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Спеціальних (фахових предметних) компетентностей (СК):

СК2. Здатність застосувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

СК3. Здатність розвивати категорійно-поняттєвий та аналітично-дослідницький апарат, виявляти й обґрунтовувати нові закономірності в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

СК4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації.

СК5. Здатність проектувати, моделювати і розробляти нові засоби та технології із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання й організації використання документованої інформації.

СК6. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій для проведення досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

СК8. Глибокі знання і розуміння основних процесів в інформаційній, бібліотечній та архівній галузі, формування та функціонування документальної та інформаційної ресурсної бази суспільства, комунікаційних процесів в Україні та світі.

СК9. Здатність аналізувати явища та процеси суспільного життя, з погляду фундаментальних загальнонаукових принципів і знань, визначати особливості інформаційних механізмів їх розвитку, узгоджувати цей аналіз із актуальними завданнями сучасної бібліотечної, архівної та документної сфери суспільства, інформаційного забезпечення цих процесів, використовувати для цього як теоретичні, так і експериментальні методи в галузі інформаційних, соціокомунікаційних наук, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства та архівознавства.

СК10. Здатність розв'язувати широке коло проблем та завдань, шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.

СК12. Вміти розробляти теоретичні й методологічні основи ефективного функціонування інформаційної, бібліотечної та архівної галузей в Україні, використовувати сучасні інформаційні технології для

	<p>моделювання та прогнозування розвитку соціально-комунікаційних процесів та інформаційних систем.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН1. Створювати передові концептуальні та методологічні знання, планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, реалізовувати інновації з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі галузей знань, а також формувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>ПРН3. Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інформаційної, бібліотечної та архівної справи державною й іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у фахових наукових виданнях.</p> <p>ПРН4. Розробляти та досліджувати моделі інформаційних та документних систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>ПРН5. Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та методик.</p> <p>ПРН6. Розробляти і реалізовувати проекти із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації.</p> <p>ПРН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, опрацювання та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, технології роботи з відкритими даними, базами даних та інформаційних систем.</p> <p>ПРН8. Розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику щодо розв'язання значущих проблем в інформаційній, бібліотечній та архівній справі з дотриманням норм академічної та професійної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.</p> <p>ПРН11. <i>Знання загальнонаукових принципів, методології та методів, вміння застосовувати сучасні філософські знання у процесі виконання власного наукового дослідження. Знання стандартів якості, критеріїв оцінки якості, форм і методів оцінки результатів освітньої та наукової діяльності.</i></p> <p>ПРН13. <i>Розуміння теорії і методології бібліотечної, інформаційної та архівної справи, вміння та навички використовувати методи наукових досліджень у науковій діяльності.</i></p> <p>ПРН14. <i>Вміння та навички відслідковувати сучасні досягнення у бібліотечній та архівній науці й практиці, працювати з різними джерелами, розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та систематизувати отриману інформацію (архівні джерела, наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</i></p>

	<p>ПРН18. <i>Вміння та навички</i> генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ПРН19. <i>Знання, вміння та навички</i> розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в інформаційній, бібліотечній та архівній галузях.</p> <p>ПРН21. <i>Вміння та навички</i> організовувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями, доповідями та тезами. <i>Вміння та навички</i> виконувати належні, оригінальні й придатні для опублікування дослідження в інформаційній та бібліотечній діяльності та суміжних науках. <i>Вміння та навички</i> організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленим вимогам.</p> <p>ПРН22. <i>Знання та розуміння</i> генезису розвитку наукової думки. <i>Вміння та навички</i> використовувати статистичні методи аналізу для встановлення тенденцій та динамічних інформаційних та бібліотечних процесів.</p>
<p>Анотація (зміст) дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Біобібліографічні дослідження в системі культурної спадщини та інформаційно-комунікаційних системах» розкриває зміст біобібліографічних досліджень, ознайомлює із становленням та сучасним станом біобібліографічних досліджень в Європі й Україні; формує комплекс знань, теоретичний і практичний досвід, необхідний для ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних ресурсів і сервісів у процесі біобібліографічної діяльності; оволодіти необхідними методами та засобами виявлення, опрацювання та організації біобібліографічних даних; розвинути розуміння поняття культурна спадщина; сформувані уявлення про значення біобібліографічних досліджень на процеси збереження культурної спадщини та її популяризації.</p> <p>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти біобібліографічних досліджень в системі культурної спадщини.</p> <p>1.1. Предмет, мета і завдання вивчення дисципліни «Біобібліографічні дослідження в системі культурної спадщини та інформаційно-комунікаційних системах».</p> <p>1.2. Теоретичні основи біобібліографії.</p> <p>1.3. Біобібліографічні дослідження як засіб збереження культурної спадщини.</p> <p>Змістовий модуль 2. Біобібліографічна діяльність бібліотек України.</p> <p>2.1. Біобібліографічна інформація як спосіб відображення наукового, культурного, духовного потенціалу нації.</p> <p>2.2. Біобібліографічна діяльність провідних бібліотек України.</p> <p>2.3. Біобібліографічна діяльність Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.</p> <p>Змістовий модуль 3. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на процеси формування електронних біобібліографічних ресурсів.</p> <p>3.1. Електронний біобібліографічний інформаційний ресурс «Український національний біографічний архів».</p> <p>3.2. Віртуальна культурна спадщина — впровадження сучасних</p>

	інформаційно-комунікаційних технологій для формування, розкриття інформації про творчий потенціал, культурну спадщину України.
Система оцінювання	<p>Форми контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювання роботи під час лекцій – 24 бали (від 0 до 2 балів за кожну лекцію). 2. Самостійна робота – 56 балів (від 0 до 7 балів за кожну самостійну). 3. Залік – 20 балів. <p>Шкала оцінювання:</p> <p>За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p> <p>За шкалою ECTS: A 90-100, B 82-89, C 74-81, D 64-73, E 60-63, FX 35-59, F 0-34.</p>
Якість освітнього процесу	Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.
Сторінка курсу на платформі Zoom	https://us04web.zoom.us/j/76852240534?pwd=kywGgbrNYXoCKeB8MFigk0VLJB6z8U.1
Література	<p>Публікації науково-педагогічного працівника за темою дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: розвиток національної бібліографії, біографічних досліджень та науково-бібліографічної діяльності (2002 – 2018) [Текст] : монографія / В. І. Попик, О. В. Бугаєва, Т. В. Добко [та ін.] ; наук. ред.: В. І. Попик ; НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2019. – 171 с. 2. Історична біографіка в Україні: проблеми, завдання і перспективи розвитку досліджень, видавничої та інформаційної роботи : колективна монографія / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; редкол. : В. І. Попик (голов. ред.) [та ін.] – Київ, 2019. – 364 с. 3. Вітчизняні ресурси біографічної та біобібліографічної інформації: проблеми формування й використання : монографія / В. І. Попик, Н. І. Любовець, О. М. Яценко, С. М. Ляшко. – Київ, 2016. – 272 с. http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002121 4. Яценко О.М. Українські персональні бібліографічні показники (1856–2013) / Яценко О.М., Любовець Н.І. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол. В. І. Попик (голова) [та ін.]. – Київ, 2015. – 469 с. – (Серія «Джерела української біографістики ; вип. 3). – URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002111 5. Український національний біографічний архів у системі вітчизняних електронних біографічних ресурсів / О. М. Яценко, О. Л. Вернік, Ю. В. Вернік // Українська біографістика. – Київ, 2021. – Вип. 22. – С. 239-261 http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2021_22_18 6. Український національний біографічний архів (2000–2020): трансформація змісту ресурсу / О. М. Яценко, О. Л. Вернік, Ю. В. Вернік // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 2. – С. 32-41 http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2021_2_6 7. Місце і роль біобібліографічної діяльності в стратегії розвитку

- сучасних бібліотек // Українська біографістика. – Київ, 2018. – Вип. 16. – С. 225-237 http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2018_16_16
- Основна:
1. Барановська Н.М. Національна історико-культурна спадщина в системі історичної та викликів сучасної глобалізації [Електронний ресурс] // Historical and Cultural Studies. – URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/jan/7722/4.pdf>
 2. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Біобібліографічна діяльність в стратегії розвитку провідних бібліотек України: аналіз ресурсів відкритого доступу [Електронний ресурс] // Укр. біографістика : зб. наук. праць. – Київ, 2012. – Вип. 9. – С. 197-214. – URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ubi_2012_9_10.pdf.
 3. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Бібліотекознавча спадщина: формування електронних ресурсів [Електронний ресурс] / О. Воскобойнікова-Гузєва, Л. Петрова, С. Масловська // Бібліотечний вісник. – 2007. – № 6. – С. 35-38. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2007_6_9
 4. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація [Текст] : монографія / О. В. Воскобойнікова-Гузєва ; наук. ред. Г. І. Ковальчук ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2014. – 362 с.
 5. Добко Т. В. Біобібліографія [Текст] // Енцикл. сучасної України. – Київ, 2003. – Т. 2. – С. 863–864.
 6. Зозуля С. Ю., Кот С. І. Культурна спадщина [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ. — Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001 . – URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=51479
 7. Історико-культурна спадщина: проблеми дослідження і збереження [Електронний ресурс] / ред. кол.: В. О. Горбик (відп. ред.), О. П. Дорошко, С. І. Кот, О. І. Лугова, С. І. Попович, Т. Г. Сокол, Н. В. Федоренко. НАН України. Інститут історії України; Інститут туризму ФПУ. – Київ, 1998. – 399 с. – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0014571>
 8. Культурна спадщина в Атласній геоінформаційній системі сталого розвитку України: Л.Г. Руденко, К.А. Поливач, В.С. Чабанюк та ін./ за ред. Л.Г. Руденка. – Київ, 2018. – 172 с. – URL: <https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/mono/cultural-heritage.pdf>
 9. Попик В. І. Здобутки та перспективні завдання бібліотечної біографіки [Електронний ресурс] / В. І. Попик // Українська біографістика. – 2015. – Вип. 12. – С. 9-41. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2015_12_4.
 10. Попик В. І. Проблеми розвитку біографічних досліджень та формування вітчизняних біобібліографічних інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] / В. І. Попик // Українська біографістика. – 2005. – Вип. 3. – С. 15-27. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2005_3_3.

	<p>11. Попик В. Проблеми формування електронного українського біографічного архіву [Електронний ресурс] / В. Попик // Студії з архівної справи та документознавства. – 2004. – Т. 12. – С. 103-107. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sasd_2004_12_19</p> <p>12. Попик В. І. Ресурси довідкової біографічної інформації : історичний досвід формування, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку [Електронний ресурс]: монографія / В. І. Попик; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2013. – URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002118</p> <p>13. Попик В. Формування національного науково-інформаційного простору: інтеграція й кооперація зусиль бібліотек, наукових установ та інформаційних центрів України [Електронний ресурс] / В. Попик // Бібліотечний вісник. – 2015. – № 3. – С. 3-11. – URL: http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2015_3_3.</p> <p>14. Попик В. І. Biography – біографіка – біографістика – біобібліографія: понятійний арсенал історико-біографічних досліджень [Електронний ресурс] // Український історичний журнал. – 2015. – № 3. – С. 122–136. – URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2015_3_10</p> <p>15. Приходько Л. Збереження цифрової культурної спадщини – імператив XXI століття (за документами ЮНЕСКО і Європейського Союзу) [Електронний ресурс] // Архіви України. – URL: http://au.archives.gov.ua/index.php/au/article/view/57</p> <p>16. Чишко В. С. Біографічна традиція та наукова біографія в історії і сучасності України [Текст] / В. С. Чишко. Київ : БМТ, 1996.</p> <p>17. Яценко О. Біобібліографія в минулому і її сучасний стан [Електронний ресурс] / О. Яценко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2010. – Вип. 28. – С. 478-492. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprnbuimviv_2010_28_40</p> <p>18. Яценко О. М. Місце і роль біобібліографічної діяльності в стратегії розвитку сучасних бібліотек [Електронний ресурс] / О. М. Яценко // Українська біографістика. – 2018. – Вип. 16. – С. 225–237. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2018_16_16.</p> <p>19. Яценко О. Персональна бібліографія, біобібліографія: термінологічний аналіз [Електронний ресурс] / О. Яценко // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 5. – С. 24-29. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2014_5_7</p>
Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни	Ноутбук, комп'ютер
Інститут, відділ	Відділ формування біобібліографічних інформаційних ресурсів Інституту біографічних досліджень (вул. Володимирська 62, к. 126) (044) 288-13-84 Email: ibd@nbuv.gov.ua

Викладач

Яценко Олег Миколайович — кандидат історичних наук, завідувач відділу формування біобібліографічних інформаційних ресурсів

E-mail: olehjats@bigmir.net

<http://www.irbis-nbuv.gov.ua/everlib/person/315630>